

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Isif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

ÎN ERATIE:

se primesc la Biroul administrației, (strada Măcelarilor nr. 12).

Un gir garment prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani, a treia oară 10 bani

ISUS.

Futuroz acelora, cari cetesc „Foia Poporului” și cu drag să alipese de ea, redacția le dozește

Serbători fericite!

Moș-Crăciun cu bine!

În ziua Nașterii.

*Te salutăm, Christoase,
Venit azi pe pământ!
Cu inimă voioasă
Primește-al nostru cânt.*

*Eram pierduți odată
Cu toții prin păcat;
D'osândă 'nfricoșată
Tu însă ne-ai scăpat.*

*Tu ne iubeai ferbinte
Pe noi dela început,
Și totuși — Doamne sfinte —
Cât rău noi 'ți-am făcut!*

*Deci dă-ne astăzi noue
Drept dar' pentru Crăciun
În piept inimă nouă
Și-n minte cuget bun:*

*Poruncile' ți divine
Să nu le mai călcăm,
Șarzând de dor — la tine
Meru să cugetăm.*

*Arată-a ta iubire
La toți ce'n lume sînt,
Și varsă fericire
Peste acest pământ!*

Traducție de P. Dulfu.

La Crăciun.

Noi umblăm
Și colindăm
Sus la cer ne înălțăm
Jos la gazda ne închinăm
Ne închinăm cu veselie
Și cu mare bucurie
C'am ajuns sfântul Crăciun
Veselos și frumos
La nașterea lui Christos.

Una dintre cele mai frumoase serbători românești e Crăciunul.

În aceste zile dumnezeiești mic și mare, tinăr și bătrân se bucură — căci Moș Crăciun are puterea să facă veselă și fericită întreaga lume. Românii

au îndrăgit mai ales aceasta sărbătoare, că o cântă și-o descântă în fel și chip. Și e mare bucuria întregii naturi, căci mare zi e Nașterea Domnului. Ea e ziua veseliei, pentru-că s'a născut Mântuitorul și a scăpat de prigonirile dușmanilor — și e ziua iubirii, pentru că iubirea de oameni l-a călăuzit în viață și la dus mai pe urmă până la mormânt. Prăznuim deci astăzi trezirea omenirii din păcate și îndreptarea ei spre o viață mai curată, mai senină. Și oamenii doreau o astfel de viață, căci numai așa ne putem esplica marea bucurie, cu care a fost

întimpinată nașterea Mântuitorului, a luminii și a adevărului. E frumos deci, ca azi, când serbătorim ziua Nașterii Mântuitorului să ne îndreptăm gândul pe o clipită la dragostea dumnezeiască și putere de viață să luăm din ea. Să ne dășeptăm la viață, cercând a aprinde dragostea din inimile noastre, ca să ne lumineze întreagă calea vieții, căci atunci ne vom feri pe noi înșine.

Să ne scoberim în calea mai de jos. Să ne abatem la cei-ce locuiesc în săracie, în colibe și peșteri. Și acolo se facem să lucească lumina dulcelui soare dela răsărit. Aicea să sămănăm

sămënța cuvântului din cer, care trup s'a făcut.

Bogaților deschideți porțile inimelor voastre, miluiți pe cei sărmani, ear' voi bătrânilor fiți fericiți de mulțumirile pruncilor vostri, căci se se știe, așa e plăcut lui Dumnezeu și oamenilor și numai așa vom împășpăta vieța noastră.

Christos s'a născut, se l' preamărim! Se ne renaștem însă și noi prin El, și vom fi preamăriți. Altfel moartea și întunerecul ne vor înghți.

Acestea se ne fie călăuza gândurilor noastre, aceasta steaua ce se ne ducă la peștera din Vifleim.

Poporul nostru din veacuri cu aurul poesiei a îmbrăcat acestea sfinte lucruri și cu cântări le preamărește și azi, căci vorba din bătrâni:

Nu știm vremea ce o aduce
Dar' Român-și face cruce
Și se n'rede în puterea unui
mare Dumnezeu.

Sărbători fericele!

Mediaș

Isidor Dopp.

De preste săptămână.

La Sibiu a fost convocată o conferență electorală a delegaților alegătorilor români, dar a fost oprită.

Marti, în 3 Ian. c. s'a ținut ultima ședință a dietei. Miercuri dieta a fost disolvată.

În Austria abdicând ministerul Körber, s'a format un nou minister. President e Gautsch.

În România a abzis ministerul Sturdza. Noul minister l-au format conservatorii.

Port-Arthurul a căzut. Rușii ne mai având putere de-a rezista, au capitulat.

Din Austria. Săptămâna trecută a abzis ministerul austriac, în fruntea căruia era Dr. Körber. Causa abdicării este în prima linie lupta înverșunată ce se dă de ani de zile între Nemți și Cehi și căreia au căzut jertfă și alte ministere înainte de Dr. Körber.

FOITA.

Slobodu-'i a colinda...

— Bună ziua, lele Marie!

— Mulțămim, lele Oană; da ce vânt te o adus pe la noi? Ean șezi colo pe laviță; tu Tincuțo, fă-'i loc la lelea Oană.

— Tii ce frig li afară, ger cumplit. Când am venit chiar m'am întâlnit cu Pavel din capul satului; a zis, că azi-noapte au venit lupii până în grădină, de o trebuit să puște și de abea 'i-a alungat. Ce o fi la noapte!

— Da li ger mare, — și lelea Marie își șterse lacrimile cu șurțul, mii chiar groază, că s'a răcl George, când or veni, că gara aceea li departe. Ce șod li omul. Plânge când trebuie și când nu trebuie. Chiar acum plângeam ca un copil. O scris Gheorghede din oraș. Chiar mi-o cetit-o scrisoarea Tincuța. Vine acasă săracu pe sărbători. Cum se nu plâng, când imi aduc aminte, ce chinari o suferit copilul acela. Opt săptămâni,

Noul minister l-a format baronul Gautsch care și-a luat ca problemă se împăce încât se va putea pe Nemți și Cehi și se facă parlamentul capabil de muncă, ca astfel se se voteze proiectele de legi cele mai de lipsă. Spre acest scop el a avut consfătuiri cu fruntașii cehi și cu fruntașii partidelor nemțești.

Nou minister în România.

În urma neînțelegerilor din minister, guvernul Sturdza a abzis și Sturdza reputând forma un nou minister liberal, a fost chemat la cărmuirea țării partidul conservator. Noul guvern s'a constituit astfel: Cantacuzino, prim ministru și ministru de interne, generalul Manu de rășboiu, gener. Lahovary de esterne, Bădărău de justiție, Vlădescu de culte, Ioan Lahovary de finanțe și Grădișteanu de lucrări publice.

Conferență electorală. Pe Marti în 10 Ianuarie c. a fost convocată în Sibiu o conferență electorală a delegaților români ai cercurilor electorale.

Ordinea de zi este următoare: Luarea unei rezoluțiuni asupra situației politice. Alegerea comitatului electoral executiv. Propuneri. Convocarea este subscrisă de d-nii George Pop de Băsești și Dr. Vasile Lucaciu.

Cum aflăm la încheierea foaiei, conferența a fost oprită de guvern.

La situație. După cum a fost anunțat, Marti în 3 Ian. c. a fost cea din urmă ședință a dietei, în care iarăși a fost gălceavă între guvernamentali și opoziție, ear' Miercuri în 4 l c. dieta a fost disolvată de către Maiestatea Sa în rezidența din Buda.

Astfel se vor face nouă alegeri dietale, în vederea cătora atât guvernul, cât și opoziția fac mari eforturi și agitații în țeara întregă. Contele Apponyi cu partidul său, cum și partidul lui Szederkényi, s'au contopit cu partidul independist al lui Kossuth. După toate prevederile, alegerile vor fi foarte șgomotoase.

Căderea Port-Arthurului.

Zilele aceste lumea a fost surprinsă de vestea, că puternica cetate din Asia, Port-Arthur a căzut. Viteazul comandant al cetății, Stössel, împreună cu oficerii săi și cu

soldații, au fost siliți se capituleze și pe forturile, în parte mare ruinate ale cetății, făcând azi steaguri japoneze.

Luptele din urmă.

În săptămânile din urmă garnisoana cetății a avut zile foarte grele. Japonezii bombardau cetatea neîntrerupt, ziua-noaptea. Nu era nici un loc în cetate, unde se nu pice gloanțe. Nici spitalele, cu miile de răniți, nu mai erau în siguranță. Soldații erau desnădăduși și foarte deprimați. Nimic nu-i mai încuraja, nici vorbele și indemnurile oficerilor. În astfel de împrejurări grele se hotărî Stössel se capituleze.

Capitularea.

În 1 Ian. c. el adună la sfat pe ofișeri și le spuse hotărîrea sa. În sfat s'au petrecut lucruri îndușătoare. Mai mulți generali au plâns, dar' în cele din urmă au fost siliți cu toții se invoiească cu capitularea. Astfel Stössel a trimis un încredințat al său în tabăra japoneză, la generalul Nogi, care sub scutul unui steag alb a dus o scrisoare în care să vestească capitularea. Numai de-cât s'au început între încredințații din ambe părțile pertractările de predare.

Înainte de aceste Rușii au nimicit vapoarele, ce mai erau în port și au dăritat unele întărituri, ca dușmanul se nu se poată folosi de ele.

Condițiile de capitulare.

Condițiile de capitulare nu sunt încă pe deplin cunoscute. Se zice, că Stössel și ofișerii vor fi lăsați liberi, dacă vor promite, că nu vor mai lupta în acest rășboiu contra Japonezilor. Soldații vor fi duși în Japonia, ca prizonieri. Răniții ruși vor fi îngrijiți de medici ruși.

Urmările capitulării.

Căderea Port-Arthurului este un mare câștig pentru Japonezi. Flota Baltică nu mai poate spera a avea un rășem pe malurile chineze, ear' oastea Japoneză va pleca în Mangiuria pentru a întări armata japoneză de acolo.

În Tok'o s'au aranjat sărbări, s'au dat salve de treascuri, s'au slobozit rachete și mulțimea de pe strade umplea aierul cu stigăte de »banzaic«. În Pettersburg domnește mare deprimare. Orașul are înfășoșarea, ca și când ar fi jale națională. Foile provoacă pe locuitori se supoarte nenorocirea aceasta cu demnitate.

lele Oană, opt săptămâni s'o împlinit la sftu Nicolae, de când zace cepilul. Numai o mamă poate să simte durerile acele, când știi, că feciorul ei li aproape de moarte și nu poate se fie lângă el, se-'l mângăie, se-'l ajute. Bate-o naiba învățatură, de a-'și fi știut, cât chin a avea Gheorghită, până-când a găta cu școlile, zău nu 'l-a-'și fi dat la oraș. Mai bine aici plugar, dar' lângă mine, că Doamne rău li în oraș, între streini, Dumnezeu se fe-rească, se ajungi tu pe mâna străinului. Chiar acuma în vremurile aceste grele; hei, lele Oană, cum s'o mai schimbat lumea, cum s'o făcut de rea. Chiar imi scrie Gheorghita, cum a zăcut în ișpitalul acela, arză-'l focu. Te năpădădește plânsul. Zice, că la urmă așa o slăbit, de nici de pe o parte pe cealaltă nu se putea întoarce, și, așa-'i noa străinul, trebuie se stee tot pe o parte, până-când se mai îndura vre-unul de pe acolo, se-'l mai întorcă, și de zăcutul cel mult 'i-s'o făcut numai o rană pe spate. Așa-'i lele Oană, bată-'l focu oraș și învățatură, de n'am fi știut de ele. Da vai se înserează; du-te, fugi iute, Tincuțo, de vezi

vine tată-tău, ca se pui toate gata, și bagă găștele în șop. Eartă, lele Oană, da trebuie se mă grăbesc, că bărbatul se duce la stație se-'l aducă pe Georghita și pe când vine, trebuie se fie toate gata, că de nu, știi d-ta cum is bărbății...

— Da badea Iuân unde-'i ?

— Da li la crășmarul după sanie, că a noastră o stricat-o Dumitru, când o fost la pădure după lemne.

— D'apoi m'oi duce și eu, că am venit, se scrie badea Iuân o carte la Mihaiu în puștia aceea de America și apoi dacă merge la stație, nu va avea vreme se scrie. Sănătate bună!

— Bună se 'ți fie inima lele Oană; poștește mâne pe la noi, că Gheorghita 'ti-o scrie de bună seamă.

— Oi veni, ori oi trimete pe Gapia. Spune-'i ziua bună la badea Iuân și lui Gheorghita.

— Gata ș toate? Ean' uită-te Marie, ai pus șolul cel mare.

— Da, li acolo; da stai, se-'ți dau puțin vinars. Bea-'l, că-'i bun pe frigul acesta afurisit. Da se duci cu tine, că li lung drumul.

Garnisoana Port Arthurului.

La începutul asediului garnisoana din Port-Arthur era de 35,000 de soldați. Din sceleștia 11 mii au căzut în lupte, 16 mii sânt răniți s'au bolnavi ceilalți erau cu toți eșofați, abia mai putând să lupte. Starea răniților era îngrozitoare. În spitale este un miros nesuferit de răni și sânge. Japonezi s'au îngrijit să fie tratați cât se poate de bine. Față de Stössel Japonezi se poartă foarte prevenitor. După capitulație i au permis să expedize o telegramă la țară prin care l-au înștiințat despre căderea cetății.

Vremea.

În Europa, afară de părțile sudice, s'a urcat temperatura.

La noi, afară de părțile de la mează-noapte au fost ninsori, dar în măsură mică. Temperatura a scăzut.

Profecire: Să poate aștepta vreme schimbăcioasă, cu urcarea temperaturii și ici-colea — mai cu seamă în partea reseriteană, cu umezeală.

Adunare învățătorească

și sinod protopopesc.

Abrud. 8 Decembrie 1904.

În ziua de 8 Dec, s'a ținut în Abrud adunarea învățătorilor gr.-cat. români din despărțământul Roșiei și sinod protopopesc.

În urma convocatorului la 8 ore dimineața ne-am prezentat în biserica gr.-cat. din Abrud, unde în prezența unui public numeros dl protopop Iuliu M. Montani dimpreună cu adm. paroch Ioan Simu au celebrat sf. liturgie și au oficiat un parastas pentru vrednicul fost ven. protopop și notar tractual Alexandru Ciura.

După finirea serviciului divin am mers cu toții în școala gr.-cat., unde inv. Vas. Costea a ținut prelegere practică din limba maghiară cu subiectul «mașina de calculat». Prelegerea practică a fost criticată obiectiv din partea atât a învățătorilor, cât și a preoților tractuali ca directori scolari. În sfârșit prelegerea a fost declarată de bună.

Președintele prin o vorbire de deschidere arată rolul și ținuta învățăto-

rului, îndeamnă corpul învăț la muncă și declară ședința de deschisă.

În înțelesul punctului 6 din program se alege o comisiune de 2 membri în persoanele învățătorilor P. Pallade și Marian Urgur, pentru încasarea taxelor restante și curente și înscrierea de membrii noi. La acest punct am să aduc la cunoștința on. public cetitor, că aproape toți on. Domni preoți dimpreună cu șeful tractual sânt membrii ordinari ai reuniunii noastre și în toate ne-ajunsurile ne dau mână de ajutor și ca zalele dintr'un lanț ținem cu toții unul cu altul. Ca membrii noi s'au înscris domni: Petru Simu, adm. par. al Câmpeniului și Ioan Smu, adm. par. al Abrudului. S'a încasat aproape 30 coroane taxele dela membrii, ceea-ce e o sumă destul de frumoasă dela un despărțământ așa mic ca al nostru, în care sânt numai vre-o 8 învățători.

O altă disertațiune a ținut tot învățătorul Costea despre «Instrucțiunea limbii maghiare în școlile cu propunere nemaghiară».

Ca loc pentru viitoarea adunare să se ține Offenbaia, ca prelegător s'a însinuat un domn preot, va propune din religiozitate, o temă de model; ca disertant s'a ales inv. V. Ilian.

Propuneri nu au fost însinuate. Pe fețele preoților se putea vedea oarecare nemulțumire și nu se știa motivul pentru ce, în sfârșit inv. P. Pallade a aflat că din directori au fost nemulțumiți cu tema de dezbateră a adunării generale, care s'a ținut în Blaj, în care s'a vorbit și zis că învățătorii cu preoții trăiesc în foarte rele relațiuni. Aceasta discuțiune îi supără mult, pentru că se știe de mult că inv. cu preoții din propoziția Roșia-de-munte trăiesc în cele mai bune relațiuni și însuși on. domn protopop a declarat că de când e în fruntea acestui tract, foarte rar s'a întâmplat conflicte între preot și învățător și câte s'au întâmplat au fost aplanate de dînsul. Onoare lui! La propunerea inv. Pallade adunarea roagă comitetul central că pentru aceasta discuțiune să fie excepționat tractul »Roșia de munte«.

În sinodul protopopesc cele mai însemnate între punctele de dezbateră a fost alegerea unei comisiuni care să meargă la ministru ca să-l roage, că salariile preoților din munte să fie întregite. Tot în aceasta adunare s'a ales alt notar tractual în locul decedatului A. Ciura, în persoana lui Alexandru Papiu, ca cel mai bătrân și unul din cei mai harnici preot din acest tract.

După sinod ne-am întrunit toți la banchet, unde s'a tostat pentru Ece. Sa metropolitul Dr. Victor Mihalyi, pentru protopopul tractual, corpul învățătoresc, etc. În sfârșit ne-am despărțit cu dorul de-a ne revedea la primăvara viitoare în Offenbaia.

Inceputul și dezvoltarea meseriilor și a negoțului în Seliște.

(Urmare).

La 1870 subscribul ca fiu de oier lipsit de mijloace am părăsit I. clasă gimnasială și am intrat ca ucenic de mășarie (tâmplărie) la Samuel Kremer și în urmă la Adolf Ghergheli în Seliște. Dela anii 1872—1874 ne-am eliberat ca calfe: subscribul, Oprea Steflea, Nicolae Steflea, Ioan Steflea, Petru Herța, Vasile Roman, Iosif Simoneti, Ioan Muntean, Ilie Herța, Dumitru Peligrad, Nicolae Cindrea, Dumitru Chipară, Dumitru Drăgoiu, Savu Nan, Savu Hășigan, Ioan Cergău și alți; o parte dintre noi am rămas în Seliște, parte am plecat în străinătate. Eu am mers deocamdată în Rășinari, unde am lucrat cinci luni de zile la măsarul Șomody. În anul 1873 se întemplă de Marele Șaguna moare și se înmormentează la Rășinari; eu care la sfatul Lui am îmbrățișat și învățat meseria, mi-a fost scris să-i fac coșciugul, de lemn, să înțelege, ca cel de al doilea, în care sau pus cel de metal.

În anul 1874 prin Aprilie în urma recomandăției date de către venerabilul bătrân Mitiu Herța, am intrat ca calfă în renumitul atelier al lui Samuel Fabrițius, măsar în Sibiu unde am lucrat 2½ ani. Pe acel timp eram în Sibiu patru calfe din Seliște și adică:

— N ar fi rău. Pune plosca colo în ladă. Tu Tincu du-te și deschide poarta. Ho! Uită-te mă Dumitre, mi-se pare, că s'o deslegat chinga... Gata.

— Gata, bade Iuane.

— Hi; rămâneți cu bine. Să fie toate gata, pe când venim.

Caii se porniră; Dumitru închise poarta, sări apoi în sanie și mină în pas repede, că aveau mult până la stație și dealul era greu și de suit și de scoborît, cu înghețurile aceste.

Să apropia trenul de gară. Pufăitul mașinei se auzea deja prin liniștea sării; se auzi fluieratul, se iviră cele două lampe roșii, cari se apropiau, ca doi ochi de bălaur și trenul să oprî în sfârșit în gară.

Între cei puținii, cari să scoborîră, badea Iuăn își recunoscî imediat feciorul. Sărutul; cum slăbise. Inima i-se strînsă de durere, când îl văzî, când îi văzî fața palidă, alăbită, ochii scufundați. Nu era el muere, dar totuși, când Gheorghită sărutându-i mâna îi zise:

— Bună-seara, sărut mâinile tată, — îl cuprinse o înduioșare; îl îmbrătoșă și îl sărută pe frunte. Bine ai venit Gheorghită.

Ajunseră la sanie.

Gheorghe zimbî fără de voie. Dumitru stătea lângă cai, jucând într'un picior, cu căciula afund trasă pe urechi, cu niște mânuși, de din pod încă ai fi putut sări în ele.

— Bun ajun, d-șorule Gheorghită.

— Mulțămim, Dumitre. Badea Iuăn îl ridică pe Gheorge în sanie, îl învăi bine în țol. Apoi se așezară și el și Dumitru și caii porniră.

— Da mama ce mai face, da Tincuța și Ana? Ce-i mai nou pe acasă?

— D'apoi ce să fie. Toate cum le-ai lăsat.

Mai vorbiră puțin, apoi Gheorghe tăcu. Era o seară frumoasă; luna se revărsa plină peste câmpiile tăcute; zăpada strălucea în razele blânde ale ei. Caii mergeau în pas regulat. Să apropiau de deal. Badea Iuăn și Dumitru să deteră jos, să mai ușureze bieților cai, cari erau învăiți în un nour de aburi, ce calzi să înălțau în aerul curat și rece.

Lumina tainică a lunii, clopoțelele dela cai, badea Iuăn mai schimbă câte o vorbă cu Dumitru, toate aceste îl făcură visător; să răzîmă mai bine și privea răpit tabloul frumos, peste care să întindea o liniște profundă, și respira cu plăcere aerul curat. Simțea, cum se lăsa încet somnul pe pleoape, o lăncezire plăcută îl cuprinse și la urmă adormî.

De-odată se trezi. Sania să oprise își deschise ochii și se uită mirat. Deja acasă? Ce repede! Glasul mamei, care să scoborea din pridvor, îl trezi de tot.

— Da mi-l ați adus pe Gheorghe?

— O adurmit săracu, zise badea Iuăn, nu-l trezi; îl duc în casă și îl culcăm. O fi obosit..

— Aici sânt mamă dragă, răspunse Gheorghe și să sculă.

— Gheorghită, puiul mamei. Unde ești, să te ved, — și lelea Măria îl sărută de nenumărate ori. — Da hai să te duc în casă, că te vei răci numai; să mănâci ceva, că 'ți-o fi foame. O, 'ți-am făcut tocmai ce îți place, lasă că îi vedea.

Nicolae Stefla, Ioan Stefla, Vasile Roman și subscrisul, noi cei dintâi meseriași, cari am început în ateliere străine a ne perfecționa în meseriile noastre. În acel an toți patru ne-am făcut membri ai »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«. În localul reuniunii regretatul președinte, asesorul Nicolae Cristea ținea cu noi tineretul prelegeri de cetit, soris și despre învățarea sistemului măsurilor metrice, care se introduse atunci, ear' tinerul și regretatul părinte dacon Crișan ne învăța cântările după note, tinerul teolog Nicolae Măneguț din Poiana ne da instrucțiune de jocuri de salon. Localul reuniunii sodalilor nu era centru de întrunire numai al meseriașilor, ci și al teologilor și pedagogilor, unde cu toții făceau cunoștință.

Membrii reuniunii în tot anul dam concerte și petreceri.

În anul 1875 în adunarea generală a reuniunii sodalilor colegul meu Nicolae Stefla a fost ales casar și subscrisul secretar al reuniunii sodalilor. Nu mult în urmă noi cești patru Selișteni și cu Alexandru Predoviciu, călă curelariu din comuna Amnaș, ne am hotărât, să plecăm în străinătate; Stefla și Predoviciu pleacă spre Budapesta și Viena, ear' noi ceștia alți luăm drumul spre București; în Rimnicul-Vâlcea am lucrat vre o 4—5 luni de zile.

După acest timp am părăsit Rimnicul, și am mers la București. Aici fiindcă era anul pregătitor pentru războiul cu Turcia (1876) nu am găsit de lucru, după cum doream; lumea era îngrijată și de aceea toate meseriile stagneau. Săturându-mă de traiul trudit și amar, în primăvara anului 1877 am plecat acasă la Seliște, unde mi am deschis atelierul de măsărie (tâmplărie). Noi cei mai susnumiți am fost cei dintâi reînțorși din străinătate ca meseriași, cari purtau părul tuns și haine nemțești; (Pe atunci purta poporul părul lung, îl da după urechi și îl reteza în dreptul din jos al urechei.) Afară de noi meseriași mai erau mulți tineri cari au început negoțul și anume; Nic. Herța, Dumitru I. Comșa, Petru I. Comșa, Oprea și Nicolae Greavu, Oprea Sară, Dumitru și C. Hanciu, Nicolae

Comă, Ilie Bloț, Dumitru Bloț, Const. Popa, Ioan B. Comșa, Dumitru P. Comșa, Ilie Băju, Ioan Roșca, Ioan Moga, Petru și N. Hanciu, Dumitru I. Ghib, Nicolae I. Ghib, Dumitru N. Ghib ziși și ai lui Simian și alții.

(Va urma).

Nicolae Moșin.

A 16-a adunare generală a

»Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Duminecă la 25 Decembrie n 1904 și a ținut Reuniunea agricolă din Sibiu adunarea sa generală în comuna Rectu (lângă Mercurea). Poporațiunea din comună și din comunele învecinate, lucru de sine înțeles, a primit cu multă veselie știrea despre ținerea acestei adunări, care se poate privi drept o întrunire agricolă, de cari de regulă în cursul iernii se țin, când economii, istoviți de lucrul de peste vară și din toamnă, răgaz au să asculte cu liniște și fără oboseală sfaturile ce li-se dau.

Recenii nostri mândri de cinstea, ce li s'a dat, când comitetul central hotărâre a luat de a-i căuta, cum s'ar zice, acasă, au făcut mari pregătiri ca adunarea urme neperitoare să lase după sine și dela ea cu folos să se aleagă cu toții.

La sosirea membrilor comitetului, reprezentați prin presidentul D. Comșa, secretarul Vic. Tordășianu și membrul din comitet I. Chirca din Seliște, poporațiunea din comună, în frunte cu parochul Ignatie Filip, cu notarul Demetriu Munthiu și cu învățătorul Ioan Bărsan, se găsea în capul satului, unde parochul I. Filip frumoase cuvinte de bineventare a rostit la adresa celor, cari pentru binele economului muncesc și jertfesc cea mai frumoasă parte a vieții lor. După răspunsul dat de presidentul Comșa ne-am întrunit în sfânta biserică, unde presidentul arătând scopurile, ce se urmăresc și unele din fapăturile săvârșite de Reuniune, declară adunarea deschisă.

În conformitate cu programul adunării secretarul Vic. Tordășianu, schițează în liniamente generale vastul și bogatul raport, prezentat de comitet

asupra lucrărilor îndeplinite în 1903 de Reuniunea noastră agricolă, ce îmbrățișază aproape toți ramii de economie. Secretarul Tordășianu arată cu n comitetul în 1903 daraveri a avut în 15 comune și anume în comuna Bradu, Poplaca, Sebeșul infer., Apoldul-inf., Orlat Girarului, Cacova, Seliște, Gileș, Tilișca, Aciliu, Mag, Siceș, Sbiel, Vale, la întruniri agricole; în comuna Poiana la prima espoziție de oi de prăsilă, în comuna Racovița la a 13-a espoziție de vite (bovine) de prăsilă; în Fofeldea la plantarea altoilor (meri pătuli), dăruiți membrilor de acolo; în Orlat la cursul de altoit pomi, în Seliște în cauza șccalei practice de economie, înființate acum sânt 2 ani și în comuna Porcești, în cauza pomelului de înființat, în total în 20 comune. În afară de acestea legături s'au susținut cu aproape toate comunele din comitat parte prin împărțirea de semințe de nutrețuri măestrite, în 85 comune, parte prin împărțirea a 15 mii pomi pădureți cum și prin sfaturi etc, date pe cale ziaristică și la conveniri prin Sibiu. (Va urma.)

Ghicituri.

I.

de Ana Czabarnicka.

Pe apa unui lac erau 100 de găște de casă. Preste lac au sburat un cârd de găște sălbatic, cari salutând pe cele de pe lac cu »ga, ga, ga« — gânsacul sălbatic a întrebat pe cel de pe lac: Câți sunteți, fârtate? — Noi sântem 100, răspuse acesta și apoi întrebă: — Dar voi câți sunteți? Gânsacul sălbatic zise: Dacă am fi încă odată atâția, câți sântem și jumătate atâția și 1/4 și și tu, apoi am fi și noi 100.

Câte au fost găștele sălbatic?

II.

de Mărioara Dopp.

a) Să tot spală și tot negru rămâne. — Ce e?

b) Ce apă este în chip și fără de nisip? Terminul deslegării este până la Bobotează. Intre deslegători să vor sorta două cărți.

— Da bine, tu nevastă, tu îl ții aici pe Gheorghe, de chiar s'a răci; în casă cu voi, o intrerupe badea Iuân zimbând.

Pe Gheorghe îl duseră cu mare alaiu în casă. Il desbrăcară toți, fiecare pe întrecute. Lelea Marie începu a plânge și de bucurie și de durere; îi dete părul din frunte și să uita la el cu lacrimi în ochi. Unde era Gheorghe al ei de astă-vară? Băiatul acela voios, rumen la față. Câte comedii nu mai făcea. Ce voce avea totdeauna. Și acum... inima ei svicnea de durere... acum un băiat slab, palid. Ce triști se uitau ochii scufundați; să vedea, că numai cu sfortare să poate ținea pe picioare.

Vai Gheorghita mamii, cum ai slăbit de rău, cum te o mâncat boala aceea, arzătoare... și îl sărută earăși de mii de ori plângând,

Il puse apoi pe scaun, Ana adusă mâncarea pe masă.

Toți stăteau împrejurul lui și se uitau cu drag la el și numai încetau din întrebări,

— Da mai mănca, puiul mamei; eacă aici un crastavete frumos, a'!; uite ce frumoasă bucătăru, macră, cum îți place ție. Săracu puiul mamei, mănca, nu lăsa nimica

— Da bine, mamă dragă, dar' numai pot. Zău nu 'mi-e foame.

— Mănca numai că nu 'ți-a strica; uite piciorul ce 'l frumos de pui, trebuie să 'l mănca.

Mulțămim frumos; sărut mânilor mamă. țară dragă, mulțămim de cină.

Gheorghe se sculă dela masă, se preumblă puțin în odaie, apoi se puse pe laviță după masă și începu a povesti suferințele lui, pățaniile lui în »șpital«.

Când și când, obosindu-se, făcea pauze. În odaie domnea liniște. La capătul laviței ședea mama și torcea; colo Tincuța rîdea cu Raveca, copila finului. Ana lega ciorapi. Badea Iuân ședea la masă, înaintea lui o sticlă cu vin; își mai turna din când în când, lăsând din pipă fumuri groase, cari se adunau în nour albastru de-asupra lămpii. Afară Dumitru adăpa caii, se auzea tropotul lor și scârțătura

cumpenii. Toate tonurile aceste se împreunau în o armonie dulce, plăcută...

De-odată privirea îi căzu pe pat. În șir, ca niște popi, stăteau colo colaci grași, cu burtă. Își aduse aminte, da, azi e ajun de Crăciun. Veni Dumitru înlauntru și se ceru la colindate.

Ajun de Crăciun... câte amintiri plăcute, frumoase. Il cuprinse pe Gheorghe o înduioșare. Toate suferințele, chinurile, toate le-a uitat, toate au trecut... e acasă, între ai sei și e ajun de Crăciun. O fericire, mulțămire îi încă glasul. Făcu o pauză în povestire. Fericirea aceasta îl făcu să zimbească. Era un suris de fericire. Toți se uitară la el. Lelea Marie cu sufletul ei de mamă, înțelese acest suris și îi zimbă și ea, — zimbiră toți, și zimbetul acesta părea ca o rugăciune, rugăciunea de mulțămire, de pace. Era ajun de Crăciun; se auzea în liniștea odăi din depărtare: »Hai Lerum Doamne.

— Slobodu-'i a colinda.

Gig.

PARTEA ECONOMICĂ.

Al XVI-lea

Raport general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiiului pentru anul 1903.

(Urmare).

Însoțirea din *Veștem*, cu 132 membri, în 1903 și-a urcat fondul de rezervă cu suma de cor. 879.87 venit curat, la suma de cor. 1886.89, față de cor. 1007.02 din 1902. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 20.920, ear' datoriile ei la alte bănci suma de cor. 16.600.

Însoțirea din *Ilimbav*, cu 64 membri, cu 13 deponenți cu minimul de 2 și maximul de cor. 6400, cu 64 datorși cu minimul de cor. 10 și cu maximul de cor. 900, în 1903 și-a urcat fondul de rezervă la cor. 1000. Fondul economic pentru procurarea de mașini de sămănat, grapă de muschi, tăvălug etc., e tot de cor. 100.

Însoțirea din *Loman* și-a sporit numărul membrilor la 50 față de 41 din 1902, ear' în 1903 a avut 6 deponenți cu suma dela cor. 10—800, datorși 34 cu sume dela cor. 20—220. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 3140. Însoțirea, până de present, s'a folosit în afacerile ei exclusiv de părțile fundamentale ale membrilor și de depunerile ei.

Însoțirea din *Apoldul-român*, în 1902 a avut 183 membri, la cari în 1903 s'au adaus 2; depuneri în 1902 a avut cor. 5255.39, ear' în 1903 cor. 5832.44; suma datoriilor Însoțirii în 1902 au fost cor. 38.000, ear' în 1903 cor. 38.567.86; împrumuturile acordate membrilor în 1902 au fost cor. 47.254.36, ear' cele din 1903 cor. 47.765.98. Profitul curat se adauge la fondul neatacabil ajuns la cor. 3124.86 și la cel de rezervă, ajuns la cor. 920.94.

Însoțirea din *Rechita*, în 1902 a avut 46, ear' în 1903 în total 54 membri. Datoriile Însoțirii în 1902 au fost cor. 2767.59, ear' 1903, cor. 2000. Depuneri a avut în 1902 cor. 2802.10, ear' în 1903 cor. 4764. Împrumuturile acordate membrilor în 1902 au fost cu cor. 5918.90, ear' cele din 1903 cor. 7240.44.

Însoțirea din *Nucet* cu 39 membri, și-a început activitatea numai la 1 Ianuarie a. c.

Însoțirea din *Bungard* nu ne-a prezentat raport, ear' cea din *Săcel*, căreia s'a pus basă la adunarea noastră generală din a. tr., din cauze neatârătoare de noi, încă nu și-a înaintat actele spre înregistrarea firmei.

Resultatele îmbucurătoare, obținute în scurtul interval al existenței Însoțirilor noastre de credit sătești, indemn ar trebui să fie pentru fruntașii nostri de pretutindenea de a înființa asemenea instituțiuni folositoare.

De încheiere constatăm din nou, că conducătorii Însoțirilor noastre de credit își exprimă cu tot mai multă insistență dorința de a se înființa o *Însoțire centrală*, carea să stea în ajutorul Însoțirilor sătești.

Școala practică de economie din Seliște.

Conducătorii școlii în cursul anului 1903, încă tot în luptă cu greutatea începutului, au lucrat din răspuțeri ca terenul să se pună în condițiuni cât mai priincioase și școala să se apropie de scopurile urmărite la întemeierea ei. Între altele s'a terminat pânul grădinei și canalul de apărare în partea din spre nord, s'a făcut canalul de scurgere principal prin grădină și s'a continuat cu săparea canalului „Cernavodă”, s'au construit 6 garduri de răchită și s'au pardosit pentru asigurarea canalurilor, circa 35 metri; terenul din drumul principal s'a ridicat cu pământul scos din șanțurile săpate pe ambele părți și cu mai multe sute cară de nisip. S'au construit un pod stabil în drumul principal și 4 punți mișcătoare; s'a nivelat (planat) întreg pământul grămădit pe malul drept, s'a umplut matca din grădină etc., rămânând să se continue cu nivelarea. S'au rigolat câte o parte însemnată pentru o școală de viță americană, pentru răchită nobilă de împletit, pentru struguri, smeură etc. S'au gunoit circa 3000 m. S'au plantat în tabla a 2-a 1000 pădureți meri și 900 pădureți peri; în tabla 1-a 5200 pădureți meri, în a 3-a 1000 pădureți peri de un an, 1000 altoi meri, mai mulți cireși și pădureți mai mari. În școala de pomi propriu zisă s'au pus câteva sute viță americană, meri, caiși și peri pădureți; s'au plantat smeură, agriși, struguri, aluni, răchită nobilă și sălbatecă; altoi de rudă, plantați în 1902, s'au completat, ear' în grădina matră s'au plantat de nou 18 altoi. În parc s'au plantat diferite tufe decorative și pini. Afară

de grădină, pentru slăbirea vântului din spre Nord-vest și pentru formarea gardului viu, s'au plantat 500 acăși.

În unele părți din grădină s'au sămănat cucuruz, diferite soiuri de iarbă și de flori, apoi fel de fel de legume, precum: ridichi de lună și de vară, morcovi de toamnă, sălătă, castraveți, carfiol, patlagele, fasole, varză, chel, călărabe, usturoi, pătringei, țeler, ceapă, sfeele etc. Terenul cu zarzavaturile au fost împărțit în 48 table de circa 35 m. și lucrat de tot atâtea fete din școala de repetiție, cari au desvoltat deosebit zel. Elevele li-s'au dat sfaturi despre cultura legumelor și despre pregătirea mâncărilor. Recolta legumelor a fost bună, altoi s'au desvoltat destul de bine, asemenea pădureți, vița de vie și răchita.

Pe baza experiențelor câștigate se constată, că prin lucrare rațională se poate transforma solul „sterp” în agru mănșos și grădina va produce în scurt timp roadele sale binefăcătoare și astfel răsplățite vor fi jertfele aduse de comisia economică comitatensă, de comuna politică și de „Casa de păstrare din Seliște” pentru înființarea acestei școale practice de economie.

Industria de casă (lucrul de mână femeiesc).

Cu toate promisiunile făcute în raportul nostru trecut, de-a tracta în coloanele înguste ale prezentului raport general întreagă, afacerea mării noastre esposiții industriale din 1902 și cu toate numeroasele ei amănunte, necesități ne vedem a ne mărgini și de data aceasta pe lângă comunicarea în cele următoare a datelor mai importante. Promitem, că, mai ales în timpul de față, când materialismul cras este ținta de căpetenie a multor întreprinderi, esposiția industrială aranjată de Reuniunea noastră la inițiativa și cu concursul Reuniunii sodalilor nostri, numai și numai cu scopuri pur ideale, însuflețire a provocat în obștea noastră, carea s'a avântat la o lucrare în efecte atât de bogate, de cari legase-vor multe și nenumărate întreprinderi de adevărată mândrie. Avându-le acestea în vedere, când timpul și împrejurările ne vor permite, tracta-vom în formă potrivită tot ce de esposiție s'a ținut și da-vom astfel în mâinile obștei și a generațiunilor noastre viitoare întregul plan, bine chibzuit și bine executat al unei lucrări de interes general de al nostru.

Esposiția industrială din 1902 era împărțită în 2 grupe și anume: grupa I. Industria de casă și grupa II-a Industria profesională. Ambele grupe au avut 725 esponenti cu totalul de 3486 obiecte, dintre cari 3116 piese aparțin industriei de casă, ear' 370 celele profesionale. Industria de casă a fost reprezentată prin obiecte fel de fel și cu deosebire prin țesături și cusături, espuse de 591 esponenti aparținând la 51 comune din comitatul Sibiiu și la 25 din alte comitate. Din comitatul Sibiiu espuse au fost 2842, ear' din celelalte 25 în total 274 piese. După felul și numărul obiectelor espuse remarcăm, că ștergarele au fost reprezentate prin 396 bucăți; covoarele prin 366; fețele de masă prin 312; fețele de perină prin 238; culmile prin 230 bucăți; cătrînțele prin 161; șervietele prin 155; șurțele prin 104; traistele prin 92; iile prin 87; leșnicuțele prin 65; tabletele prin 64; fugătoarele prin 53; desagii prin 49; cămeșile bărbătești prin 44; merindețele prin 43; valurile de pânză prin 42; țoalele prin 42; ștergarele de culmi prin 31 bucăți; cu 20—30 bucăți au fost reprezentate brănele, proboadele, velințele (fețele) de pat, fundurile de perină, pachioalele, perdelele, perinile și perinițele; cu 10—20 bucăți: cărpele, ciupagele, mânecile (culmi mici), pieptarele, valurile de traiste, de desagi etc., cu mai puține bucăți: cingătoarele, camisoalele, cețtele, cioarecii, glugile, sacii, țandrelle etc. Vrednicia de a fi adunat pentru esposiție numărul mare de obiecte, revine femeilor fruntașe din comune, cari au îndemnat la participare și au colectat obiectele.

Între podobeale esposiției se numără cele 3 case țărănești, construite în esposiție, și anume casa din *Avrig*, cea din *Seliște* și cea din *Rășinari*, cari cuprindeau în sine tot ce se ține de o casă fruntașă țărănească precum mobile, haine de pat, culmi, icoane, candelă, oglinzi etc. În casa din Rășinari se găsia o păpușă de mărimea unei femei, îmbrăcată în haine de mireasă precum se purta prin anul 1820; în cea din Avrig se găsia de asemenea o păpușă în haine de mireasă.

(Va urma.)

Starea sanitară a vitelor din Ungaria în 1903.

În edițiunea ministrului de agricultură a apărut acum de curând al 16 »raport« despre starea sanitară a vitelor din țeară pe anul 1903.

Din datele acestui raport, vedem că pe teritoriul țării întregi au funcționat cu totul 1035 veterinari sau doctori de vite, dintre cari 614 veterinari regești sau de ai statului, între cari 11 au fost angajați cu ziua, 311 veterinari ai administrației sau de ai comitatelor și orașelor și 110 veterinari privați.

Cei 614 veterinari regești au funcționat pe lângă comisiunile întocmite pentru starea sanitară a vitelor din țeară. Între cei 614 veterinari 471 au fost de gradul prim, ear' 67 de gradul al doilea. Acești veterinari sau că au fost împărțiți pe lângă comisiunile mai sus pomenite, sau că au fost de sine stătători.

Dintre cei 311 veterinari ai administrației, 83 au funcționat în orașele mai mari, 46 în orașele mai mici, 83 în comune și 99 au fost veterinari privați.

Esamenul de veterinari, în decursul anului 1903, l'au depus cu totul 44 de indivizi, cari astfel parte au devenit veterinari regești, parte de ai administrației.

Între veterinarii privați 8 au funcționat în partea stângă a Dunării, 37 în partea dreaptă a Dunării, 44 între Dunăre și Tisa, 3 în dreapta Tisei, 2 în stânga Tisei, 14 în unghiul Tisa-Murș și 2 în comitatele ardelene.

Pentru cazul ivirii boalelor lipicioase la vite, precum: ciuma orientală de vite, boala de splină, turbarea, mucoarea, durerea de gură și de unghii, boala lipicioasă de plumâni (difteria), bubatul, stîrpirea și vătămătura vitelor tătâne de prăsilă, apoi rlia, gâlcile, ciuma bivolițelor și ciuma porcilor, au fost prescrise anumite mijloace de preservare.

Dintre boalele mai sus numite în decursul anului 1903, nu s'a ivit nici un cas de ciumă orientală, de difterie de plumâni și de vătămătură, pe teritoriul țării întregi.

Dintre celelalte boale, în raport cu anul 1902, s'au ivit într'un număr mai mic boala de splină, mucoarea, bubatul oilor, gâlcile porcilor și ciuma porcilor.

Cu totul s'au îmbolnăvit de boalele mai sus numite, după conspectul arătat de veterinari și deregătoriile administrative: cai 6175, vite cornute 439 528, oi și capre 44.968, porci 224.755.

Dintre vitele îmbolnăvite au perit sau că au fost nimicite: cai 1.412, vite cornute 5988, oi și capre 3622 porci 126 696

Boala de splină s'a ivit într'o măsură mai mică ca în anul 1902. Comitatele Arva, Brașov, Lipto și Zolyom au fost scurte de boala aceasta în decursul anului întreg, ear' în comitatele Szepes și Turocz, s'a ivit numai în câte un cas. Mai dese au fost casurile de boala numită în dreapta Dunării și în unghiul Murș-Tisa.

Turbarea încă s'a ivit într'o măsură mai mică, ca în anul de mai înainte. Casurile de turbare s'au sporit mai cu seamă între câni și mățe, ear' între cai, vitele cornute, oi, capre și porci au scăzut. Cele mai multe casuri de turbare s'au ivit pe țărmul drept al Dunării și între Dunăre și Tisa, ear' cele mai puține pe țărmul stâng al Dunării.

Mucoarea încă s'a ivit într'o măsură mai mică, ca în anul de mai înainte. În 12 comitate nu s'a ivit de loc, ear' în alte 12 s'a ivit numai în câte un cas. Leacul de maltein folosit împotriva acestei boale, a făcut bune servicii și s'au tămăduit mulți cai tratați cu acela.

(Va urma).

Ioan Georgescu.

Școala de meseriași din Sibiiu și stipendiarea învățăceilor.

(Urmare și fine.)

Când scrie cineva despre meseriași români, totdeauna își aduce aminte de preoți și învățători, cari au datorința de-a îndemna poporul a-și da copiii la meserii. Nu este destul, când

numai îndemni pe cineva a îmbrățișa o carieră, ci avem datorința totodată a-i oferi și mijloacele necesare la susținerea lor. Mijloacele acestea le vom avea numai atunci, când administratorii fundațiilor vor conferi stipendii în sume așa de mari, cari să corăspundă cu cerințele unui tiner aplicat la meserii. Cei cari să ocupe și s'au ocupat cu așezarea tinerilor la meserii, vor ști mai bine, că azi la cele mai multe specii de măestrii nu se oferă, afară de învățătura practică, nici un alt beneficiu. Astfel cei mai mulți tineri neavând mijloacele necesare, sînt siliți a îmbrățișa atari meserii, unde pe lângă învățătura practică, mai capătă și vipt și cuartir. Așa nu vom ajunge nici-odată a fi reprezentați la cele mai alese branșe, la cari să cere o pregătire școlară mai înaltă. Pe când dacă se conferesc stipendii mai mari tinerilor meseriași și comercianți, atunci administratorii fondurilor pot pune condițiunea, ca competenți, să fie absolvenți d. e. de 4 clase gimn. ori reale. Atunci vom ajunge și aceea, că meseriașii noștri fiind mai inteligenți vor pute emula și în celea sociale cu colegii lor de alt neam.

Administratorii fondurilor vor obiecționa poate, că astfel de ajutoare nu se vor pute acorda din fundațiile existente, având acelea menirea de a ajuta studenții la școale medii și universități. E adevărat, că foarte mulți din bărbații noștri iluștri nu amintesc în literile fundaționale despre meseriași. După cât știu eu: numai Demetriu Andronic, metropolitul Ioan Vancea, prepositul Constantin Păpălvi și Stroescu în Brașov au stipulat în literile lor fundaționale ajutorarea învățăceilor de meserii. Dar' nici de cadeți, afară de A. Filip din Abrud, nu și-a adus nimeni aminte dintre fondatorii noștri, și pe lângă toate acestea, fie zis spre lauda administratorilor fundaționali, se conferă cadeților din partea consistorului din Blaj din fundațiunea Șuluț și din alte fundațiuni, de mai mulți zeci de ani încoace, stipendii, ear' reprezentanța fundațiunei Gojdu a normat 12 stipendii pentru cadeți, deși Gojdu în testamentul său nu amintește nimica de cadeți.

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Sasul și Țiganul.

Un Sas își avea de slugă
Pe un Țigan ce-i zicea Cula:
Un Țigan de omenie
Ce rar află 'n țigănie.

Sasul era fericit
Că Cula îi om cinstit
Că de toate el grijește
Cu nimic nu-l păgubește.

Intr'o zi cătră amează
Îl cheamă pe Cula 'n casă
— Hai moi Cula de prânzește
Și bine te hărănește.

Dacă Cula a prânzit
Și bine s'a hărănit
Sasul lui 'i-a dat poruncă
Să o iee înspre luncă.

— Măi Cula tu om cinstit
Ascultă ce io gândit:
Îa-ți copostru din cămară
Și dute la câmp afară
Adă pe Lizi hei albă
S'o prindem astăzi la grapă.

— O stăpâne dragul meu
Șe păcat de D zeu
Să pringhem numai o iapă
Toată ziua la hai grapă.

— Zeu bine zici tu, moi Cula
Adă și pe ahai sură,
Se prindem două la grapă
Că e prea grea pentru o iapă

Cula la stavă mergea
Japele și le prindea
Apoi pleacă el călare
Pe aci 'n 'ncoala 'n lumea mare.

Sasul până însăra
Pe Cula îl aștepta
Și văzând că nu sosește
Tare mult să cătrănește

Sasu-l căuta prin grajdu
Cula călărea prin Blaj,
Sasu-l căuta prin curte
Cula să urca la munte,
Sasul căuta prin stavă
Cula a trecut prin vamă,
Sasul de 'l-ar fi aflat
Iute 'l ar fi spânzurat
Dară neaflând pe Cula
Sasul frăua-și spânzura.

Bietul Sas, el a rămas
Fără frăuă, fără Cula,
Fără albă, fără sură.

Bremen.

H. Suetu.

Târgul cășlegilor.

Poesie com. de Todor Price, june (Veicher.)

Eată și Crăciunul vine
Și la toți ne pare bine,
Anul Nou apoi urmează
Apoi sfânta Bobotează,
Tot frumoase sărbători

Este foarte bine, că administratorii fundațiilor explicând literile fundamentale în sensul scopului intenționat de fondatori, promovează sporirea numărului ofițerilor români. Tot așa de bine ar fi pentru înaintarea noastră culturală, când s'ar abstrage dela dispozițiile fundamentale deja învechite și când e vorba de ajutorarea învățăceilor de meserii și comerț s'ar conferi și învățăceilor stipendii, cari azi se conferă studenților dela gimnasia și universități. Inteligență cam avem, mulțumită ajutoarelor fundamentale. Clasa de mijloc ne lipsește. Acum creșterea acestei clase ar fi timpul să o promoveze fundațiile, ce odinioară au ajutat creșterea inteligenței noastre.

Dacă am face așa și părinții de poziție mai bună, funcționari publici, preoți ș. a. încă și ar da mai bucurosi copii lor la meserii și comerț. a.

Invitare de abonament.

Ne apropiem earăși de sfârșitul anului an, cu care „Foaia Poporului” își încheie 12 ani al vieții sale. Cât a contribuit ea în acest restimp la luminarea poporului nostru, la cultivarea lui, la întărirea credinței strămoșești și iubirea de neam, au apreciat-o bărbății de valoare și toți acela, cari au urmărit mersul ei falnic și românesc.

Ca un steag falnic s'a ridicat ea în mijlocul poporului nostru și ca o stea strălucită 12 ani, ducând săptămână de săptămână, fără întrerupere, lumină, învățătură, sfaturi și îndemnuri bunc în casele modeste ale iubitorilor noștri țărani meseriași și tuturor, cari au cetit-o. Și în calea ei călăuzită a fost „Foaia Poporului” de iubirea de neam, de biserică, și de limbă, pe cari le-a ocrotit și apărat din toate puterile și pe toate căile iertate de lege, arătând că și poporul nostru românesc este vrednic a sta alături de alte popoare din patrie și din străinătate.

Deviza sau cuvântul ei de îndreptare a fost: Înainte! Înainte pe cale dreaptă, cinstită, cu muncă stăruitoare și iubire caldă de neam — deviză, care trebuie să o urmeze și poporul românesc peste tot.

Cu aceasta deviză intră „Foaia Poporului” în anul ce vine, 1905, în al XIII-lea an al existenței sale în luptele, ce o așteaptă și cu aceeași rîvnă de a lucra fără preget, ca și până acum, pentru binele și înaintarea poporului românesc.

Basați pe aceste rugăm pe toți a ne ajuta în lucrarea noastră și a abona și lași foaia între prietini și cunoscuți.

Abonamentele sînt următoarele:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 cor.
Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (rel).
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rîndială, onorații abonați, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.

Pentru înlesnirea trimiterii abonamentului, la numărul trecut am adăturat mandate postale, de cari ne rugăm a se folosi vechii abonați.

Administrațiunea
„Foi Poporului”.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

„Codreana”. Am amintit, că în Cehul Silvaniei (Sziláycseh) se va întemeia o bancă română. Acum s'au împărțit prospectele, din care se vede, că noua bancă va avea un capital de 100 mii cor. și acțiunile vor fi de câte 100 cor. Subscrierea acțiunilor se încheie cu 1 Februarie 1905.

Cucuruz din Rusia. Guvernul unguresc a cumpărat din Rusia 200.000 vagoane de cucuruz, cari vor fi expedate la Fiume și de aci transportate în vapoare pe Dunăre până la Seghedin, de unde vor fi încărcate în vagoane și trimise pe unde e lipsă de-a se împărți între țărani.

Cultivarea hemeiului în Ungaria hemeiul să cultivă în puține locuri; în Ardeal pe la Sighișoara. Acum s'a ținut în ministerul de agricultură o slăuire și s'a hotărât că pentru a se da o estindere mai mare cultivării hemeiului în ținuturile pricioase, se întemeieze în Ardeal două grădini de model cu hemeiu, apoi câteva pe Alföld.

FELURIMI.

»Oameni săraci». Se vede că nu sînt destui oameni săraci pe această lume, căci acuma s'a găsit o nouă specie de oameni săraci și anume — episcopii din Anglia.

Așa episcopul Londrei se plînge că el nu iese cu venitele lui, cari dau, suma frumoasă de 200.000 cor. anual. Episcopul acesta cheltuie numai pe gospodăria casei 34.000 cor întreține două palate, cai, trăsuri, șervitori, cari încă îl costă mult.

Nu numai el, ci toți episcopii Angliei se plîng și toți doresc »vremurile cele bune din bătrâni».

Așa episcopul Worcester-ului avea mai demult venit anuale de 800.000 de cor., eară astăzi trebuie să se mulțumească cu »modestul» venit de 140.000 de coroane.

Mai sărac ca el e episcopul Worcesterului. Acesta într'atâta e de sărac, încât pentru susținerea pompei, pe care ca episcop ori și cum e dator a o desvolta, i-au dăruit câțiva credincioși bogăți o sumă anumită.

*

Un colac uriaș de Crăciun. Un brutar din Richmond (Francia) a făcut pe sărbătorile Crăciunului un colac uriaș, care are greutatea de 3500 funți. La pregătirea lui au fost de lipă: 225 funți de unt și tot atâta zahăr, 340 funți de făină, 100 funți de migdale, 160 funți de citroane, 230 funți de sirup, 720 funți de strugurei și 2600 bucăți de ouă.

Netrăind acuma cunoscutul »Flămânzila», care se-l înghiță din o îmbucătură, brutarul îl vinde pe acest »tată al colacilor» cu funtul. G. G.

Că să pornesc peșitori;
Și-ș'voioase fetele
Dacă vin cășegile,
Câte tîrguri sînt în lume
Ca cășegile nu-'s bune,
Cășegile-'s tîrg de țeară
Ce cumperi numai vinzi eară.
Câte tîrguri sînt vestite
Că cășegile nu-'s multe
Cășegile-'s tîrg de frunte
Ce cumperi nu mai poți vinde.

Mărunțișuri.

Ca domnul jude. Judele (cătră pîgubaș). Apoi dumnealui, Cula, spune, că porcul, care el l'a găsit în pădure nu-'i gras, cum zici d-ta, ci-'i slab...

Cula Tiganul. Da sărut tăpile Măriei tale, de bun a fost bun, bătar ca dl jude nu e de gras.

Colindă.

Culeasă de Isidor Dopp.
Colo'n jos și mai din jos
Pe cel șes mîndru frumos,
Este o dalbă mănăstire
Cu păreți tot de tîmăie
Și-acolo cine se fie?
Dumnezeu Sfinția Sa
Și cu Petru se ruga.
Să luară, să duseră
Și foarte mult se rugară
La casa bogatului
În mijlocul satului.
— Bună cina, bogat mare
Ne dai ceva de mîncare?
— Bună cina, nu-'i de voi
Că-'i de boeri ca și noi,
Să luară, să duseră
Si puținel se rugară
La casa săracului
Tocma 'n capul satului.
— Bună cina, sărac mare
Ne dai ceva de mîncare?
— Bună cina nu-'i de-ajuns

Imprumut de vom lua
Laolaltă vom cina.
Să luară, să duseră
Lui Dumnezeu se rugară.
— Vezi tu Petre ce-'i vedea
Petru 'n sus că se uita,
— Vezi casa bogatului
Arde-'n para focului
Vezi casa săracului
În curțile raiului.
Colindă nu-'i mai multă
Trăească cine o ascultă.

Privegherea în noaptea de Crăciun.

— Din datinile și credințele Românilor. —

În unele părți ale Ardealului și Bănătuului e obiceiul, că în noaptea de Crăciun, lumina respective opaițului sau lampa o ține aprinsă, ear' focul arde în continuu până la răsăritul zorilor.

Ca și alte obiceiuri, așa și acesta își are legenda sa.

SFATURI.

Pentru stîrpirea sobolilor. Când sobolii ne fac mari stricăciuni în livezi și prin grădini, mai cu seamă prin ridicarea pământului (formând mușuroaie) și scoaterea rădăcinilor ierbii, se recomandă a se muia o cârpă în gaz (petroleu) și a se pune în mușuroi.

Sobolii, îndată-ce simt mirosul de petrol (gaz), fug, părăsindu-și culcușurile.

Pentru găini se ouă tot anul. Se adunăm sîmînță de urzică, când va fi coaptă și din când în când se dăm găinilor să mănânce, amestecată cu țărițe. În chipul acesta vom ajunge, că găinile vor oua tot anul.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Zoltan.

— Dar pentru clopot. —

Pentru cumpărarea unui clopot la biserică din comuna Zoltan! au binevoit a dona mult iubirii nostri creștini din Nord-America, o prea frumoasă sumulță de bani americani și anume: Din comuna Zoltan au contribuit Emanuil Gligor 2 dolari 50 cenți; Pavel Bărdaș, 2 dolari 25 cenți; Vasile Baboș Teofil Pandrea, Nicolae F. Bărdaș, Ioan Burlea și Ioan Oțetea, fiecare câte 2 dolari 10 cenți; Nicolae Burlea Ioan Oțetea, Mihail Bărdașiu, Pantilimon Burșea, Ioan Florea, Ioan Gligor, Ioan Bărdașiu, Pavel Pora, Emanuil Oțetea, Pantilimon Baboș, Nicolae Mihail și Ioan Pora, fiecare cu câte 2 dolar. Din comuna Archita: Achim Irimie, și Ioan Pora, câte 50 cenți; Ioan Pora Stanciu, Dum. Pora, George Pulca și George Irimie cu câte 25 cenți; Din comuna Beea: Teodor Suciu, Ioan Goga, Ioan Dracea și Nicolae Dracea, cu câte 25 cenți; Cucur Joanta din Bărcuț 50 cenți; Iosif Conțea din Sibiu 25 cenți. Din comuna Retșdorf: Petru Ntu și Ioan Nitu câte 25 cenți; Ioan Bend rfean, din Selușul-mare 1 dolar; Ioan Geaja din Daneș 20 cenți; Nicolae Abruzan din Coveș 20 cenți, Ilie Vintilă din Seleusul-român. 25 cenți. Din Cloasterf: Michail Schuster, 20 cenți; Michail Schenker, 20 cenți; Michail Schmidt 10 cenți; Michail Bertleff, 20 cenți; Zaharie Fleșeriu, 10 cenți;

Eată, ce susțin locuitorii comunei Fără-gău (cott. Cluj) despre acesta.

Când Maica sfântă a ajuns la Vifeim, ea se nască pe Domnul Christos, nu și-a căpătat cortel căci în orașul acela trăeau numai Jidovi, apoi Jidovii nu prea dau cortel la creștini, doar nici în ziua de azi.

Când era să iasă afară din oraș și-a căpătat după multă rugăminte un cortel ca vai de el, la un om sărac ce avea 9 fete nemăritate.

Fetele fiind uricioase și răutăcioase se mâniază foc pe părinții lor, pentru-că au dat cuartir la maica sfântă. Omul acela fiind foarte sărac, din sărăcia nu și-a putut pune nici câteva pășoare sub cap, făr' a adus un braț de ogrinji din grajdul vecinului său și și-a pus sub cap.

Maica sfântă fiind împovărată, și venindu-i vremea să nască li se făcū rău, ear' în durerile cele mari s'a văetat, rugându-se lui D-zeu ca să-i trimeată ajutorul său.

Fetele vîzēndu-i năcasul și auzindu-i vâetul, s'au mâniaț și în loc de a-i sta în aju-

Nicolae Fleșeriu 10 cenți; și Eftin Dumitru, 25 cenți; Samoilă Lazăr din Laslea 25 cenți. Le mulțumim din inimă iubitorilor creștini cari nu și-au uitat de maica biserică, rugăm pe bunul D-zeu, să le steie într'ajutor să și împlinească scopul ce-l doresc și să se întoarcă sănătoși la căminele lor.

Să îmbrăcăm pe cel gol. Cuvintele Mănruitorului au străbătut în inimile credincioșilor din Nord-America, căci numai în zilele trecute vre-o câțiva românași au trimis o frumoasă sumă de bani în comuna Zoltan la Iacob Pandrea. Bani i-au trimis pentru ca să se cumpere vestminte de iarnă la 4 copii orfani de mamă. Creștinii sînt următorii: Din comuna Zoltan: Teofil Pandrea Nicolae Bărdaș 1 dolar 15 cenți; Pavel Bărdaș 1 dolar; Teofil Bărdaș 1 dolar 10 cenți; Teofil Oțetea 1 dolar 10 cenți; Ioan Șandru 1 dolar; Ristina Tutan 50 cenți; Petru Păcurariu din Coveș, 50 cenți; Ioan Calugăr din Cloasterf, 25 cenți; Ioan Dracea din Beea, 1 dolar, Ioan Săciu din Criș, 50 cenți; Ioan Vașu din Criș 25 cenți; Ioan Lăpădat din Saeș 50 cenți, Ioan Hașfalean din Chisar 50 cenți. Deo bunul D-zeu ca această faptă să străbată în inimile tuturor creștinilor.

Zoltan, în 18 Noemvrie 1904.

Iacob Pandrea.

CRONICĂ.

Ajutorul de stat pentru arhidieceasa Blajului. Unirea scrie următoarele: Prea Veneratul Ordinariat arhiepiscopesc a fost avizat din partea ministrului de culte, că a asignat suma de 204 025 coroane ca ajutor pe 1904 pentru preoții arhidicezani. Au fost ajutamați 615 preoți. Suma cea mai mare, ce s'a împărțit e de 1200 coroane, cea mai mică de 35 coroane. Dintre preoții recomandați spre ajutorare n'au fost împărțiiți vre-o 20 inși. Față cu modul de împărțire din anii trecuți se constată îmbunătățire însemnată.

Stössel. Vitejia, cu care generalul rus Șerc Șio sel apră Port Arthurul contra Japonizilor, a încântat atât de mult pe economul sârb Rada Setierov din Cristurul sârbesc (Bănat) încât a vot să și botze băiatul său născut acum, cu numele Șössel. Matriculantul n'a voit să inducă în matriculă acest nume din cauză, că în lista oficioasă al numelor el nu se află. Setierov a făcut recurs.

tor, au suflat lumina și au stins focul, ear' cerēnd maica sfântă ca să-i întindă și numai o lingură de apă, în mânia lor au aruncat și apa ce o aveau, ca nu cumva părinții lor, cari erau mai buni și mai milostivi, să-i deie vre-un strop de apă.

Maica sfântă, după o scurtă suferință născū pe fiul său, pe Domnul Christos, care când se născū toată casa se lumină și se încălză de puterea cea D-zească, ear' în un corn al casei isvoră un isvor cu apă limpede ca cristalul și rece ca sloiul, din care apoi Maica sfântă își stimpără setea.

Gazda casii vîzēnd minunea aceasta s'a înspăimēntat.

De atunci, se crede, că se țin lămpel aprinse peste noapte și focul arde într'una, ca semn că așteaptă cu drag Nașterea Domnului Christos.

Cul. de Theodor A. Bogdan,
învățător în Bistriță.

4 cărți cu 1 coroană.

»Călinarul Poporului« pe 1905.
Biblioteca »Foi Poporului«, Nr. 1, 2, 3:

»Nichita Balica«
»Doine și strigături«
»Povești«

toate la olaltă costă numai 1 coroană și porto 10 bani.

Prețul lor se poate trimite de odată cu abonamentul la »Foaia Poporului«.

Nr. 4 din Biblioteca »Foi Poporului«: »Pomăritul«, de Iustin Sohorca, înv. apare în curēnd.

Sfințire de biserică. Din Său-M haita (I. Turda) ni se scrie: Duminică în 25 Dec. n. c. s'a făcut sfințirea bisericii reparate din parochia gr. or. a Său-M haitului. Aceasta frumoasă biserică a fost zidită cu ani înainte la stăruința și prin ostenețele fostului paroch. Vasile Moldovan. Acum din banii credincioșilor și-a coperit turnul cu tinichea și biserică s'a vărut de nou și pictat, urmând apoi sfințirea. Actul sfințirii l a săvîrșit protopresbiterul tractual, Jovian Mureșan, asistat de prot onor. și paroch în Uoara, I. Ghbu, de parochul local și alți preoți din tract, ear respunsurile a dat corul meseriașilor din Turda, cu precisiune admirabilă, sub conducerea învățătorului Oct Simțion. Ceremonia sfințirii a fost foarte frumoasă, luând parte la ea mai mulți inteligenți din Turda și mult popor din jur. Dl. prot. Mureșan a ținut o frumoasă predică, laudând vrednicia și iubirea de biserică a poporenilor.

După actul sfințirii s'a ținut părăstas pentru repositul paroch Vasile Moldovan și soția Anastasia, apoi pentru fiul lor Ananie, fost adv și soția lui Ludovica, ear apoi oaspeții s'au intrunit la masa ospitală a parochului local I. Costin, unde s'au ținut mai multe toaste.

Pentru muzeul istoric și etnografic, Comitetul central al »Asociațiunii« face un apel, rugând publicul român a și rescumpăra felicitările de Anul-nou în favorul »Muzeului istoric și etnografic« al Românilor din Ungaria, — lucru ce s'a făcut și în alți ani. Apelul se sfirșește astfel:

»Fînd terminat splendidul palat al Muzeului istoric și etnografic: ridicat de »Asociațiunea« noastră în Sibiu, și avēnd a-l înzeștra acum în mod demn și a-l inaugura încă în decursul anului 1905, — sperăm că apelul nostru va fi întimpinat de astădată în toate cercurile preocupate de înaintarea culturală a poporului nostru, cu bunăvoință și înasfășire îndoită, ca și pe această cale să se dea »Asociațiunii« noastre posibilitatea de a realiza în condițiun cât mai demne o vechedorință a obștei românești.«

Călduri mari în Brasilia. În Rio de Janeiro, capitala Brăsiliei, — care precum știm e așezată spre mează zi dela equator și astfel când e la noi iarnă acolo e vară, — au fost la Crăciunul apusean călduri mari. Termometrul arăta 36 grade în umbră și în ajunul Crăciunului au murit de insolație (arși de soare) 2 oameni.

Femei zidute. Un corespondent de resboiu, care a pe recut în Mangiuria, spune, se prin satele chineze prin cari a trecut n'a văzut nici o femeie. Bărbații chinezi ziceau, că femeile s'au dua în oraș. Dar în curēnd s'a dovedit, că aceasta nu-i adevărat. Eată cum a esit la iveală treaba: În o dimineață — zice corespondentul — deșteptându mă în casa unui Chinez, unde am tras de gazdă, auzii bocănituri în părete și glasuri femeiești. Întrebând pe gazda casei despre aceste glasuri, în cele urmă mi-a spus, că și-a zidut nevasta și fetele și că asemenea au făcut toți Chinezii pe sate după ce s'a început resboiul și pe plaiurile Mangiuriei s'au ivit oștirile ruse și japoneze.

Dar de Crăciun. La nrul de azi al «Foi Poporului» se alătură o dragălașă broșură, ca »Dar de Crăciun«. Cuprinsul broșurii este următorul: Colinde. Moartea lui Ștefan-cel-Mare, de Mihail Sadoveanu. Păcurarul și Baba, baladă populară, de Th. A. Bogdan. J. mătate din toate, trad. da I. P. Reteganul. Doine și strigături populare, culese de Păunaș. Românii din Basarabia. Vezi, vezi, cum e omul prost, anecdotă, de Chimu. Creșterea econoamelor, de Ioan Georgescu. Fermecătoria căprarului. Colinde, și mai multe glume.

Casuri de moarte. Joi, în 29 Dec. 1904 a răposat în Brașov Eufrosina Axentie Severu, născ. Blebea, în vârstă de 61 de ani. Răposata a fost soția dlui Axentie Severu, fost prefect la 1818 și energic luptător național. Trimitem condolențele noastre întru-ntului soț.

— Direcțiunea institutului de credit și economii »Sătmăreana«, societate pe acții în Seini, anunță cu durere trecerea din viață a domnului Aurel Pelle preot gr. cat. român, membru în direcțiune.

— Subscriși cu inima sfâșiată de durere, aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că prea iubitul nostru fiu, frate și nepot, Erofiteiu Bendorfean, absolvent de VIII cl. gimnasială și-a dat nobilul său suflet în mânie Creatorului, în anul al 20 lea al etății, în 15/28 Dec. 1904 la orele 6 p. m. împărășit fiind cu sfințele taine. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre ve. înica odihnă Vineri în 17/30 Dec. 1904. în cimitirul din Daneș. Ioan Bendorfean, învățator și Ana, părinți Ioan notar diplomat, Eronim econom Maximilian stud. cl. III civ. Maria, Nicolae, Ana și Emil frați și surori, Iosif Cristea și Ioana, moș și toate rudenile.

La nrul de azi al «Foi Poporului» sânt alăturate ca supliment două pagini cu anunțuri și inserate.

Avere și datorie. Averele statului ung. s'au sporit în 1903 cu 47,337 milioane cor. Averele întreagă a statului a fost la sfârșitul anului 1903 de 1,672,689 milioane, ear' datorile totale 4,667,977 milioane cor. Adecă — înglodat.

În atențiunea cetitorilor nostri recomandăm laboratorul farmaceutic de renume universal Seabury & Johnson și »flasterul Benson« produs de el și pus în circulație și rugăm pe on. cetitori a cetii cu atențiune adausul roșu alătnrat la numărul de azi al foaiei noastre, în cere e descris de aiat, ce de lipsă este în fiecare casă »flasterul Benson«. Mai mult de 5000 de medici, farmaciști și chemici constată efectul grandios al »flasterului Benson« cu deosebire la dureri de nervi, junghuri, reuma, astma tuse, scrintituri, turburări nervoase de ale inimii, paralisia nervilor, înțepeniri, dureri de splină, turburări de mistuire etc. Prețul este în fiecare farmacie și drogherie 1 cor. 20 bani. În urma renumelui despre efectul său neîntrecut »flasterul Benson« se imitează de oameni fără conștiință, de aceea se ne ferim de falsific. Detaieri se află în adaus. Representant pentru vânzarea en gros în Ungaria: Weinberger & Kellner, Budapesta, VI. Uj utcza 3.

Achitat. Să știe că în 10 August a. tr. cărțile Ștefan-cel-Mare, tradiții, legende balade, colinde ș. a. culese din gura poporului de Theodor A. Bogdan, au fost confiscate de ofițerul de gendarmerie Kertesz, ear' dl Bogdan a fost escortat cu 4 gendarmi și mai pe urmă improceșuat pentru agitație. Procuratura din Murăș Oșorheiu, studiind afacerea și neaflând nimic agitaționar în cartea Ștefan-cel-Mare, a sistat procesul, ear' exemplarele confiscate le a retrimis proprietarilor. Oficiilor și organelor de administrație și gendarmerie li-s'a ordinar de a înceta cu perchișitiile domiciliare, pentru aceasta carte. Aceasta să comunică pentru orientare, ca cei ce au să fie liniștiți, ear' cei-ce nu o au și-o pot comanda, fără a avea teamă că li-să va confiscă.

Di Zaharie Bârsan vrednicul stipendist al societății noastre teatrale va da a doua zi de Crăciun o reprezentație teatrală în Sebeșul său. cu concursul unui grup de diletanți.

Din România. Ministerul român de finanțe, așa cu lipsa, în care se află țeranii a luat măsuri, ca să nu să vindă nici o vită a sătenilor pentru dările restante către stat. În casuri, când sătenii nu vor ave cu ce să împlinescă dările, perceptorii le vor sechestra vitele ca garanție, însă fără a le vinde.

— Dl P. Grădișteanu a interpelat pe ministru de instrucție al României, asuora proiectului școlar lui Barzevicy în ședința de 23 Decembrie n arătând, că acela e păgubitor pentru Românii din Ungaria.

Bătăle pentru un câne. S'a întâmplat în Catania, un oraș în Italia. Trei poliști împreună cu hingherii au pecat să prindă în hotar un câne păcurăresc. Păcurarii, aflând despre această, s'au împorivit și s'a născut între ei și poliști o strajnică bătăie. Poliștii au folosit revolverele și un păstor a fost ucis. În urmă poliștii au căpatat ajutor și păstorii au fost rășiți. Unii au fost prinși, ear' alții au fugit. Toți însă, atât ei, cât și poliștii, au fost răniți. Nici unul a scăpat nevătămat și a perit fără de urmă — cânele.

Lucrători morți în America. Din New-York se vestește, că în Olowa (Mayand) 50 de lucrători din Ungaria aveau locuință comună în o mare casă de lemn. Explodând nește buți cu petrolu, casa s'a surapat și lucrătorii și au aflat cu toții moartea în ea; ei au fost Slovaci.

Comisar ministerial, pentru gimnasiile române din Brașov și Brad pe 1904/5 a fost numit din partea ministrului din Cluj. inspecto școlar reg. u. Kuncz Elek.

Osândă definitivă. Ucigașii fostului ministru rusesc de interne cum știm, au fost osândiți, unul, Sasanov la muncă silnică pe viață în băile de plumb din Siberia, ear' celalalt, Skorski, la 20 ani. Acum Țarul »preagrațio« le-a scărît pedeapsa: lu Sasanov la temniță grea de 14 ani, lui Sikorski la 10 ani.

»Stări triste«. Cu privire la o notiță din Armeni, publicată în nr. 48 al foii noastre, cu titlul de mai sus, ni-să scrie, că poporul din Armeni este un popor harnic, muncitor și păstrător (Coresp. nostru a zis, că e muncitor, dar' nu știe păstra Red); în Armeni nu s'au întâmplat bătăi sau omoruri din beție sau licitari de moș și etc.

Autorul — se zice în scrisoarea primită — dacă voia să arete unele scăderi, pe cari poporul nu le pricepe, apoi putea zice că cărcima unui ovreiu să află față în față cu biserica și școala gr. cat. în depărtare de 100—150 pași și dacă consistorul din Blaj ar ști aceasta, de sigur ar face o schimbare. ori că s'ar muta biserica și școala ori cărcima ovreului. Mai departe ar fi putut aduce la cunoștință on. public despre antistia comunală cu încassarea aruncului comunal etc. Statul să îngrijește des aducerea cucuruzului, ear' notarul ovreiu să îngrijeste de încasarea aruncului comunal, de a lua 1 cor. pentru o carte de biciu, pe când li compete numai 50 bani.

Preoții și învățatorii își pricep foarte bine chemarea — încheie autorul scrisoarei. Să poate, numai cât noi zicem de noi că acești fruntași și conducători ar trebu să sa îngrijească mai mult de popor, ca până aci și a-l feri de lucruri stricacioase lui.

Producțiuni și petreceri.

In Făgăraș.

Societatea română de diletanți din Făgăraș »Progesule« aranjează o producțiune musicală Luni în 9 Ianuarie st. n. (a treia zi de Crăciun) în sala hotelului »Paris« (Sorea) cu con-

cursul corului teologilor din Sibiu anul II-lea. Programul: I. Costescu: »Bubue tunul«. — I. Vidu: »Din șezătoare«. — T. Popoviciu: a) »Cucule peană galbină«. — b) »Toarce lele«. — I. Vidu: »Răsunet dela Crișana«. — »Declamațiune de Tit Morariu, teolog c. II.« — T. Lugojan: »Dorul«. — I. Vorobchieviciu: »Ceasul rēu« (baladă) — T. Popoviciu: »Dorul înstrăinatului. — Chiriac: »Morariul«. — G. Dima: »Vivandiers«. După producțiune urmează dans.

In Săliște.

Corpul invet. dela o școală gr-or. din Săliște va aranja o producțiune cu elevii școlii Duminecă, în 26 Decembrie 1904 (8 Ianuarie 1905), a doua zi de Crăciun în sala festivă a școlii. Venitul curat e destinat bibliotecii școlare. După producție joc.

In Șelimbăr.

Tinerimea școlară română din Șelimbăr aranjează o producțiune musicală declamatorică, Duminecă în 2/15 Ianuarie 1905 în sala cea mare a școlii gr-or. Venitul curat se dă în folosul școlii. Program: »Păsărică trecătoare« de I. Costescu. — »Ziua a apus« după Pfeil de T. Popoviciu. — »Despre sərbătorile băbești« dialog de M. Drăgan — »In pădure« de T. de Flondor. — »Despre școală« dialog de M. Drăgan. — »Ei mă duc codrul rămâne, de T. Popoviciu. — »Despre buna înțelegere« dialog de M. Drăgan. — »Marș vânătoresc« de T. Popoviciu. După producțiune urmează dans.

In Cetea.

Inteligența din Cetea aranjează o producțiune teatrală, împreună cu dans, în 27 Decembrie v. 1904 (a treia zi de Crăciun), în localul școlii. Venitul curat se va folosi, în favorul bibliotecii populare din loc. Program: »Trei doctori«, comedie într'un act localizată de Virginia A. Vlaicu. — »Declamațiuni«. — Cinel-Cinel«, comedie într'un act de V. Alexandri. — »Tablou viu«. După producțiune urmează dans. În pauză se va juca »Călușerul și Bătuta« și se va sorta tombola.

In Sighișoara.

Tinerimea română din Sighișoara aranjează o producțiune teatrală împreună cu joc, Duminecă în 26 Decembrie 1904 (a 2 zi de Crăciun) în pavilionul »Vinter«. Venitul curat e destinat în favorul școlii din loc. Să va juca piesa »Sămbăta morților«, dramă din popor în 5 acte de T. V. Păcățeanu. După producțiune urmează joc.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

S. St. ab. nr. 6130 în B. Costă tot atât, căci dacă trimitem 2 nri trebuie porto duplu.

P. P. P. în Feld. Am răspuns la acest loc sub numele »Maria din C. că se va publica după sərbători.

N. Bl. în O. Să va publica.

I. M. în Buzd. Să poate și costă puțin reproducerea. Rugăm a ne scrie, în câte exemplare vreți, căci de la această atărnă prețul?

C. Cz. în Myslenteo. Mulțumite. Pentru nrul de Crăciun a fost prea târziu, dar' se va publica.

Ab. nr. 4126. Poți să faci prin antistia comunală sau notarul, dar' îți trebuie o adeverință de la doftor.

I St. Int A. n R. Adresează-te la N. Saciu în Bremen (la firma Misler.)

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Iosif Marschal

Silvestru Moldovan

Se află de vânzare în toate librăriile

Cărți de icoane

cu totul noue și confecționate cu deosebită eleganță în **chromotipie**, care au apărut în editura librăriei și tipografiei

— **W. Krafft** —

288 2-2 în Sibiu (Nagyszeben).

Luceți cu electrice citate să fac numai până la 6 ore seară.

Pentru a putea corespunde la timp tuturor pretensiunilor on. public pe scriitorie

Crăciunului

me rog respectuos, după putință, cât mai îngrabă a mă onora cu prețurile D-Voastror comande.

249 9—

Atelierul artistic de fotografie și pictură
Wilhelm Auerslich.
Strada Cismădiei Nr. 53.

Comandă se primește:

În zile peste săptămână: de la 8 ore dim. până la 6 ore seară.
În scriitorie și Dumineci: de la 8 ore dim. până la 4 ore d. a.

Reproduceri în diferite mărimi, în fotografie și pictură, se primesc chiar și după fotografiile cele mai vechi.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofticeii, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei sice. Vindecă albur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 1-52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de incheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școlii nr. 35.

50.000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cu fl. 2.80

din cauza de cumpărare a unei mari cantități în articuli de ghete, cât timp ține proviziunea, se vor vinde pe preț de nimica. 1 păreche de ghete pentru domni și 1 pentru dame, de piele brună sau neagră, cu șnoare, l. calitate, galoșăși, cu talpă bătută tare cu cuie, mai departe 1 păreche de ghete de modă pentru domni și una pentru dame, cu pasepoil, foarte elegante, fasonul cel mai nou, tare, căptușiți cu materie caldă, provăzuți pentru iarnă, foarte dragăși și ușori. Mărima după centimetri. Toate 4 părechile costă numai fl. 2.80. Expedarea se face trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Esportul de ghete S. URBACH

Cracovia Nr. 286. 5 1-1

Schimbul se primește, și banii se retrimite fără amănare astfel că risicul e cu totul eschis.

— Abonament —

la

„CALICUL“

ziar humoristic și satiric

anul al 18-lea nu deschidem, pentru-că acesta

în permanență e deschis.

Devisa „Calicului“ e: *Ris ou ori ce preț.*

Abonamentul anual pentru Austro-Ungaria e 6 coroane pe an, pentru strălătate 7 franci, și se plătește înainte.

Numeri de probă espedăm numai celor ce ne trimit 50 fileri.

Cei-ce nu-s fecori d'ai lui „bani gata“, dacă prin o corespodertă postală se obligă, că vor plăti abonamentul cel mult până în 1 Octomvrie 1905, primesc „Calicul“ pe credit.

Afară de Austro Ungaria nu se espedează pe credit.

Abonamentele se adresează către:

284 2-2

Administrația „Calicului“

în Sibiu (Nagyszeben).

Hôtel Habermann mai nainte Neumüller.

Deschidere de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că am preluat

Hôtelul Habermann mai nainte Neumüller

aflător pe promenada Bretter și l'voiu *deschide Joi, în 29 l. c.* In deosebi fac atent pe onor. public dela țară asupra aranjamentului solid și modern al odăilor mele pentru străini și oaspeți.

O curte mare și grajduri frumoase stau la dispoziția onor. public.

Nisuindu-mă întotdeauna, de a mulțami conștientios pe on. mei oaspeți, semnez

cu distinsă stimă

288 2-6

Iosif Barbu

hotelier.

Schimbare de local.

Subscrisul prin aceasta imi iau voe a aduce la cunoștința p. t. public, cum-că Atelierul meu de pantofărie din Piața-mare cu 1 Decemvrie st. n. a. c. l'am mutat în

Strada Măcelarilor Nr. 14

(în fostul edificiu de postă.)

Totodată imi esprim cea mai mare mulțumită stimaților mei mușterii pentru încrederea arătată până acum față de întreprinderea mea cu rugarea, ca de acea încredere și bunăvoință să fiu și în viitor împărțășit.

Rugându-mă de sprigin binevoitor, semnez

263 6-6

Cu deosebită stimă

Constantin Dragoș, măiestru-pantofar,

Mașinile originale Singer

sunt cele mai bune, durabile, prin urmare și cele mai ieftine.

De cumpărat se capătă în prăvălia firmei din

Sibiu, Bahngasse Nr. 5.

281 8-3

Societatea pe acții de mașine originale Singer.

Instrucțiune în brodării se împarte gratis.

14 1-5

Am onoare a aduce la cunoștința onor. p. t. public, că am deschis în edificiul „Albinei”, colțul străzii Bayer Nr. 1

Deschidere de local.

un salon de ras și frisat.

Rugându-mă de binevoitorul sprigin, subsemnat cu distincție stimate

Ioan Hartnagel
raseur și friseur.

Debilitate bărbătească,
boale de nervi
păcate secrete de-ale tinereții și escese.

Praful **Peruin**

al **Drului WRUN.**

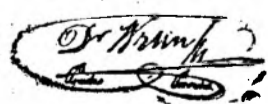
Praful Peruin al Drului Wrun e unicul și singurul potrivit a sista ori-ce slăbiciune a organelor de producție și naștere și astfel a delătura la bărbați impotența (debilitatea bărbătească) și la femei infertilitatea (sterilitatea) și el este și un medicament de neînlocuit la slăbiciuni, provenite prin pierdere de sucuri și sânge, la stare de debilitate, cauzată prin escese, onanie și poluții nocturne, ca și altele cauze ale impotenței (debilității bărbătești) mai departe la toate boalele de nervi.

Ce sunt nervii? aud pe mulți întrebând. Nervii sunt adevărații mijlocitori a ori-cărui simțământ, toate impresiile externe ce le dă ele se primesc și se mijlocesc, cari apoi pot produce bucurie, grije, durere și năcaz! Ele se răspândesc în întreg corpul, ca o rețea de telegraf. Cum diferite sunt cauzele, așa diferite sunt și aparițiile boalelor de nervi.

În linia primă stări de debilitate, slăbire generală și pierderea puterilor, față palidă, ochi lăsați în lăuntru, încunjurați cu cerne vinețe, slăbirea memoriei, indispoziție spirituală, insomnie, dureri de șele și spinare, sgârșiri histerice, estipație, temere fără cauză, încunjurarea societăților vesole, incapacitate, boale femeiești, tremurarea mâinilor și picioarelor, anomie etc.

!AVIS!

Pentru a fi ori-cine sigur, că primește „Praful-Peruin” veritabil de Dr. Wrun și a nu-l confunda cu imitații periculoase, cari au același nume ori și cine se fie atenți la marca mea de scutire (un înger înzând o creangă în mână) și la manupropria mea, cari se află atât pe șatule, cât și pe instrucția de trebuințare. 10 12-30

Prețul unei șatule, împreună cu instrucția de trebuințare este 3 Cor. 60 b.

Depozitul principal:

Iosif v. Török,
farmacist

Budapesta, Königsasse 12. — Andassy ut. 26.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 1 1-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 29-52

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,727.010 coroane.**
Capitale asigurate asupra vieții: **10.102.362 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 8,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Gustav Dürr

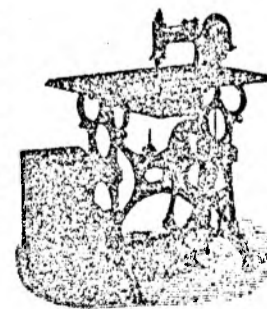
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 6 1-26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Publicațiune.

Comuna *Arpașul-inferior*, comitatul Făgăraș, ca proprietară de pădurea Delnițe, conform concesiunii forurilor competente, dă în licitațiune publică în 9 Ianuarie 1905 a. m. 9 ore în cancelaria comună 2050 trupini de stejarii, însemnate de oficiul curatorului silvanal cu (K. E.) în cantitate de 1092 m³ lemne de folos și 1200 m³ lemne de foc. Licitațiunea se face verbal și prin oferte în scris. Prețul strigării 12120 cor. La oferte scrise de a se acționa vadiul de 10%. Condițiunile de licitațiune se pot vedea în oarele oficiale la oficiul notarial comunal, oficiul pretorial și la oficiul curatorului silvanal reg. maghiar.

Primăria comunală.

George Boeriu
notar comunal.Gerasim Dobrin
primar.

Giuvaergiu și graveur

A. MORA WETZ

Strada Cisnădiei 14 SIBIU Strada Cisnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de

giuvaere, aur, argint**și argint de China.**

Cea mai renumită negustorie de aurarii.

Atelier propriu pentru lucrări nou
și reparaturi. 237 11—

Serviciu real. Garanță conștientoasă.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de toamnă și iarnă**noutățile**

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardisuri** și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 9 1—52

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpeta vre-odată durere de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 69; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhüger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 3 1—26

P. T.

Avem onoare a recomanda bogatul nostru deposit de cele mai fine

parfumerii și articli de toaletă

în aranjament admirabil, foarte potrivit pentru alegerea darurilor de Crăciun și Anul-nou și ne rugăm de sprijinul binevoitor.

**Parfumerie și articli de toaletă
local al primei fabrici transilvane de lumini de stearin.**

Strada Cisnădiei, hotel „Împăratul Romanilor“. 4 1—2

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnei.

7 1—52

BANI! BANI! BANI!

Avem onoare a aduce la cunoștința on. public, că în urma legăturilor avantajoase ce avem cu cele mai puternice bănci din țară și străinătate, suntem în plăcuta pozițiune a esopera

cele mai ieftine și cele mai favorabile**împrumuturi ipotecare.**

(Pe pământuri ori-și-unde, pe edificii însă numai la orașe și orașele). — Împrumuturile se dau pe termen de 10—50 ani și anume: pe pământuri cu 4—4½%, ear' pe edificii cu 4½—5½%.

Pentru votarea unui împrumut se cer următoarele documente: 1. Estrasul cărții fundare. 2. Copia foii catastrale și 3. Cărticica de dare. Cu documentele deodată este a se trimite suna de 3 cor. pentru manipulare și pentru acoperirea speșelor postale.

Cu informațiuni și prospecte servim pe lângă trimiterea unei mărci de 20 fil. pentru răspuns.

Tot prin noi se pot contracta **asigurări de viață** cu condițiuni nemăpomenite, primind asiguratul la expirarea termenului de asigurare dividende până cam la 50%, a sumei asigurate, ear' în cazul morții nu numai că primesc ereditate întreaga sumă asigurată, ci li se restituie și toate ratele solvite până la moartea asiguratului.Intervenim la **cumpărarea și vânzarea de realități**. Cine dorește a cumpăra ori a vinde **pământuri, edificii, păduri, mine și întreprinderi industriale**, să ne descrie obiectul și totodată să trimită pentru corespondență și ținerea în evidență taxa de 5 cor., contra căreia sumă facem oferte interesabile insinuați.

242 6—

În fine mijlocim cumpărarea de **instrumente și mașini agricole**, precum și **motoruri de ori-ce soiu**, dela cele mai mari fabrici și cu prețurile cele mai moderate, pe lângă avantajoase condițiuni de plată.

Oferte sunt a se adresa la:

„PECUNIA“, întreprindere de credit

Sibiu (Nagyszeben). — Strada Poplăcii Nr. 27.

Anunţ de esarendaro.

Cu 1 Octombrie 1905 se dau în arândă 850 jugere comasate, (parte arător, parte cositor) dimpreună cu supraedificiile de economie de pe hotarul Cergăulmare, 5 chilom. de gara Blaş. Informaţiuni mai deaproape dă redacţia acestei foi. 282 3-3

Se caută

o oalfă de morar pentru o moară mânăta cu Benzin în Dala-română.

Reflectanţii se se adreseze

286 2-3

Radu Bădilă

Szászsebes.

...aia necărei economice
e a avea o cafea bună.

Cafeaua
„Weipp de maltă a lui »Kathreiner«

nar trebui să lipsească,
dela pregătirea cafelei zilnice,
din nici o bucatărie.

ooo

Să se ceară numai în pachete originale cu numele »KATHREINER«.

2 1-20

VICTOR HESS
fabrică de cumpene
Nagyszeben (Sibiu)
(Hongrie)
Referențe de prima ordine. o o o
o o o Liste cu prețuri gratuit.

Prizărit în 1903 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Blatitza și premia, medalia de argint.

35 22-26

Economilor!

Salvați vitele voastre de muierea oaselor și de frângerea oaselor, cari în urma nutrețului din acest an, sărac în materii minerale, vor fi, după spusele veterinarilor, inevitabile și anume la primăvară, — prin un adaus constant din

calciu de nutreț Manhattan

un pericipat cam de 40%, deplin disolvent pentru stomac. Câteva grame zilnic ca preservativ folosesc mai mult ca tot atâtea chlgr. după isbucnirea acestei boale.

Fără calciu de nutreț Manhattan. Spese puține, foloase de 1000 ori atâtea.

Probați numai! Calciul de nutreț Manhattan nu e ceva nou, ceva necunoscut; e cunoscut și probat deja de sute de mii. El e un mijloc brilliant pentru creșterea porcilor, vițelilor, măzilor, mieilor și a altor animale tinere. Mulți voesc a nu mai fi fără de calciu de Manhattan Pentru-ce? Pentru-că ei vîd zilnic efectul miraculos. Pentru-că ei s'au convins, că nu există ceva mai bun. Resultatul e splendid.

Calciul de nutreț Manhattan de renume universal costă: 100 chlgr. 50 cor.; 50 chlgr. 26 cor.; 25 chlgr. 14 cor.

Ca probă trimitem 5 chlgr. de calciu de nutreț de Manhattan pe postă franco, trimițând înainte 5 cor. sau cu rambursă; astfel poate face o încercare și cel mai mic econom.

259 2-2

Espedarea urmează direct dela întreprinderea

Manhattan

Budapesta VIII., strada Aggteleki 15/M.

Cu calciu de nutreț Manhattan.

Gustav Mooss
Hermannstadt

Fabrică de casse.

Subscrisul meu iau voie a face atent p. t. pu blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comertiu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

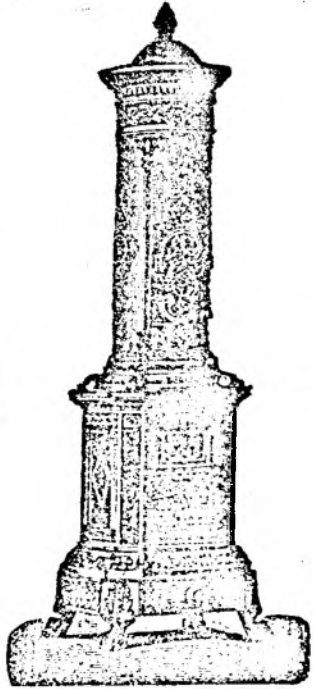
Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rata.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Mooss, 12 1-
fabrică de casse în Sibiu,
strada Popikell-mare Nr. 8.

Foi de țesut pentru femei.

Sobe noue.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu, sau franco din atelier la fiecare stațiune. La cerere se trimite preț-curanturi.

Deposit bogat în tase, în sârme și în place de sobă, în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin.

Cărbuni de peatră și Coaks 50 chilograme se aduc acasă în Sibiu. Carol F. Jickeli Sibiu. 241 9-

Negustorie cu vechiu renume, esistând de 54 ani.

Hugo Lüdecke

gluvaergiu

Sibiu, Piața-mare.

Cel mai mare deposit de obiecte de po-doabă, obiecte de aur și argint de tot soiul. Deposit de fabrică de utensilii bisericești, pentru bisericile greco-orient. și greco-cat.

Mare desfacere în daruri de Crăciun și Anul-Nou.

Carol Wultschner

Strada Cisnădiei, nr. 27.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

și recomandă depositul său asortat cu mașini de cusut pentru familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țară și din esterne, cu prețurile cele mai ieftine.

Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emilare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 26-28. Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se eșecută cu garanție în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

Gratuit! Un portret marit

M. BRECKNER

Strada Cisnădiei Nr 11-13 251 7-

La cumpărare de 20 cor.

Articli de pontofărie.

Articlii de moda pentru băieți și dame.

Articlii de sticlărie, porcelan și galanterie

Asortiment de tot nou!

Articlii de pantofărie de tot soiul pentru băieți, dame și domni. Cele mai bune și mai durabile, ce se pot oferi pentru un preț anumit.

Asortiment bogat în loc!

Bluse, rochii, jupoane și costume gata fason englezesc, hăinuțe de băieți, vestminte, chipiuri, călțe și șurțe, mănuși de larnă de toate soiurile.

Service de sticlă și porcelan

în eșecutie simplă și foarte fină. Vaze, garnituri-decorative, doze, cești și nipuri. Busturi și statuete de porcelan a bărbaților renumiți.

Pentru casă și drumuri, pentru baluri și nunte.

Cele mai bune mișcace de curățit pielea se află întotdeauna.

Galoșii Harburg Viena „Marca Vulturii” sânt cei mai buni.

Pentru domni c. 5.- dame » 3.- băieți » 2-20

De cel mai nou fason și de potriveala cea mai escelentă.

Toate feliurile de articli de ciorapi și de croșetat în eșecutie cea mai bună. Product propriu.

Novități în articlii de blănărie, gulere, manșoane, oalere și boas de pena.

Cravate pentru domni, gulere și manșete. Cămeși, albe și colorate.

Port-moneuri și portofele, doze pentru bilete de vizită, țigări și țigarete.

Mare espozitie de cei mai noi articlii de jucării pentru Crăciun.

Articli de cadouri pentru ori-ce ocazie în cel mai mare asortiment.

Contra tusei, răgușelei și catar au efectul cel mai bun

Bomboanele-Pemete

ale lui

RÉTHY!

La cumpărare trebuie să fim atenți și să cerem lămurit bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sânt multe imitații fără nici un folos.

1 Carton 60 banl.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui Réthy. 11 8-12

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirit și deposit liber de spirit

Sibiu, - Hermannstadt, - Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirtrăfnade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.60

ff. 93%, Spirt crud, » » » » » 1.58

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră » 1.-

La procurarea cu rambursa de spirt sau rafinate este de dat ca arvonă pentru dările cerșpunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.- 112 48-52

